

Förordning och direktiv om ett europeiskt elektroniskt tjänstekort

---

Utrikesdepartementet

2017-02-14

Dokumentbeteckning

KOM(2016) 824

Europaparlamentets och rådets förordning om införande av ett europeiskt elektroniskt tjänstekort och därmed sammanhängande administrativa verktyg

KOM(2016) 823

Europaparlamentets och rådets direktiv om den rättsliga och operativa ramen för det europeiska elektroniska tjänstekort som införs genom förordning ... [tjänstekortsförordningen]

Sammanfattning

Den 10 januari 2017 presenterade kommissionen förslaget om ett elektroniskt europeiskt tjänstekort som en del av det s.k. tjänstepaketet. Förslaget syftar till att underlätta för tjänsteföretag att tillfälligt tillhandahålla tjänster över gränserna inom EU och att expandera sin verksamhet genom att t.ex. etablera en filial i en annan medlemsstat. Förslaget består av en förordning som reglerar innehållet i tjänstekortet och ett direktiv som innehåller bestämmelser om processer och effekter av tjänstekortet.

Förslaget om ett europeiskt elektroniskt tjänstekort omfattar bygg- och anläggningstjänster och affärstjänster. Genom ett enklare och helt elektroniskt förfarande ska det bli lättare för tjänsteleverantörer att tillhandahålla tjänster på tillfällig basis över gränserna och etablera filialer i andra medlemsstater. Det förenklade elektroniska förfarandet innebär att tjänsteleverantören endast behöver kontakta en myndighet i sitt hemland, på sitt eget språk, för att ta reda på vilka regler som gäller i en annan medlemsstat och för att t.ex. ansöka om tillstånd. Det är alltid den koordinerande myndigheten i värdlandet som bedömer huruvida ett företag uppfyller de nationella reglerna i värdlandet för att tillhandahålla en viss

tjänst. Principen om ömsesidigt erkännande ska beaktas av myndigheten i värdlandet inom ramen för bedömningen av en ansökan om ett europeiskt elektroniskt tjänstekort. Ett tjänstekort är begränsat till en viss tjänsteaktivitet i en viss medlemsstat och kan således inte användas för att tillhandahålla tjänster i flera olika medlemsstater.

Regeringen välkomnar i stort kommissionens förslag om ett europeiskt elektroniskt tjänstekort för att underlätta tjänsteföretags tillträde till nya marknader inom EU. Regeringen är positiv till åtgärder som syftar till ett mer ambitiöst genomförande och tillämpning av tjänstedirektivet genom att förenkla administrativa förfaranden och få principen om ömsesidigt erkännande att fungera i praktiken. Det kan dock konstateras att förslaget är komplext och svårförståeligt, bl.a. genom svårlästa korshänvisningar och långa artiklar. Regeringen ska därför verka för att förtydliga förslaget; det ska stå helt klart vilka rättigheter och skyldigheter som följer av direktivet och förordningen.

1 Förslaget

1.1 Ärendets bakgrund

Förslaget om ett europeiskt elektroniskt tjänstekort som aviserades i kommissionens Inremarknadsstrategi för varor och tjänster den 28 oktober 2015 (se FaktaPM 2015/2016:FPM17) utgör en del av ordförande Jean-Claude Junckers politiska åtagande om att utnyttja den inre marknadens fulla potential för att stärka EU-företagens roll i den globala ekonomin.

Tjänstesektorn inom EU spelar en betydande roll där tjänster står för 70 procent av EU:s BNP. Av alla företag inom EU är 85 procent tjänsteföretag som i sin tur står för 70 procent av alla anställda. För att skapa jobb och tillväxt inom EU är det viktigt att främja konkurrenskraften på EU:s tjänstemarknader. Trots att tjänsteområdet framhålls särskilt som ett område där många framsteg har gjorts finns det fortfarande en stor outnyttjad potential för att främja tillväxt och sysselsättning. Kommissionens bedömning är att ett undanröjande av kvarvarande hinder som omfattas av tjänstedirektivet skulle kunna generera ytterligare 1,7 procent till EU:s BNP.

Den 10 januari 2017 presenterade kommissionen förslaget om ett elektroniskt europeiskt tjänstekort som en del av det s.k. tjänstepaketet. Paketet syftar till att få tjänstedirektivet att fungera bättre genom att underlätta administrativa formaliteter för tjänsteleverantörer som vill utvidga sin verksamhet till andra medlemsstater. Förutom förslaget om ett europeiskt elektroniskt tjänstekort innehåller paketet förslag om ett förbättrat anmälningsförfarande för tjänsteregler och initiativ för att minska problem kopplade till reglerade yrken. På grund av arbetsfördelningen inom Regeringskansliet ansvarar Utrikesdepartementet för förslagen om

anmälningsförfarande samt om elektroniskt tjänstekort medan Utbildningsdepartementet ansvarar för förslagen om reglerade yrken. Förslagen kommer att behandlas i separata fakta-pm.

Riksdagens kammare beslutade den 6 april 2016 om att anta ett utlåtande från Näringsutskottet avseende Inre marknadsstrategin och dess föreslagna åtgärder, bl.a. på tjänsteområdet (se Näringsutskottets utlåtande 2015/16:NU16). I ställningstagandet förklarar Näringsutskottet att det delar kommissionens övergripande målsättningar i meddelandet. På ett övergripande plan anser utskottet att målsättningen måste vara att handelshinder avvecklas, nya handelshinder inte uppstår och att den inre marknadens potential utnyttjas fullt ut. Enligt utskottets uppfattning är det angeläget att kommissionen vidtar åtgärder för att skapa bättre förutsättningar för tjänstehandel, bättre villkor för småföretag och gränsöverskridande e-handel samt öppenhet mot omvärlden. Utskottet framhåller även vikten av att redan överenskomna åtgärder genomförs på ett korrekt sätt och i rätt tid i alla medlemsländer, och välkomnar kommissionens ambitioner på detta område. Sammantaget framhåller utskottet betydelsen av att ambitiösa och konkreta förslag läggs fram så att den potential som finns kan tas till vara och att Sverige bör fortsätta att vara en tydlig röst inom EU för en öppen, fri och rättvis handel och motverka olika former av protektionism. På de områden där det är aktuellt är det nödvändigt att en balans skapas mellan åtgärder för att förverkliga en inre marknad för varor och tjänster och skyddet för arbetstagare, konsumenter, djur och miljö. För att handeln med tjänster ska fungera är det fundamentalt att olika länders modeller på arbetsmarknaden fungerar. Bestämmelser för den inre marknaden måste genomföras med respekt för fackliga rättigheter.

1.2 Förslagets innehåll

Förslaget om ett europeiskt elektroniskt tjänstekort syftar till att underlätta för tjänsteföretag att tillfälligt tillhandahålla tjänster över gränserna inom EU och att expandera sin verksamhet genom att t.ex. etablera en filial i en annan medlemsstat. Det består av en förordning som reglerar innehållet i tjänstekortet och ett direktiv som innehåller bestämmelser om processer och effekter av tjänstekortet.

Idag måste tjänsteföretag som vill verka över gränserna inom unionen genomgå kostsamma och komplicerade administrativa procedurer för att ta reda på vilka regler som gäller i den andra medlemsstaten och för att t.ex. ansöka om ett tillstånd. Enligt kommissionens beräkningar kan en sådan administrativ procedur kosta upp emot 10 000 euro för ett enskilt företag.

Genom ett enklare och helt elektroniskt förfarande ska det bli lättare för tjänsteleverantörer att tillhandahålla tjänster på tillfällig basis över gränserna och etablera filialer i andra medlemsstater. Förslaget om ett europeiskt elektroniskt tjänstekort omfattar bygg- och anläggningstjänster och affärstjänster (t.ex. arkitekttjänster, IT- och konsulttjänster och arrangemang

av mässor och event). Förslaget bygger på direktiv 2006/123/EG om tjänster på den inre marknaden (tjänstedirektivet).

2016/17:FPM67

Det förenklade elektroniska förfarandet innebär att tjänsteleverantören endast behöver kontakta en myndighet i sitt hemland, på sitt eget språk, för att ta reda på vilka regler som gäller i en annan medlemsstat och för att t.ex. ansöka om tillstånd. Myndigheten i hemlandet kontrollerar uppgifterna som lämnas av tjänsteleverantören, t.ex. information om var företaget är etablerat, och skickar sedan över ansökan till den koordinerande myndigheten i värdlandet. Myndigheterna har en skyldighet att kommunicera och samverka inom givna tidsramar i processen i arbetet med att bedöma en ansökan om ett europeiskt elektroniskt tjänstekort samt fatta beslut om att avslå en ansökan eller utfärda ett tjänstekort. Det är alltid den koordinerande myndigheten i värdlandet som bedömer huruvida ett företag uppfyller de nationella reglerna i värdlandet för att tillhandahålla en viss tjänst. Ett tjänstekort är begränsat till en viss tjänsteaktivitet i en viss medlemsstat och kan således inte användas för att tillhandahålla tjänster i flera olika medlemsstater.

I bedömningen av om ett tjänsteföretag uppfyller nationella regler i värdlandet finns det enligt tjänstedirektivet en skyldighet för tillståndsmyndigheten att inte överlappa krav och kontroller som är likvärdiga eller i allt väsentligt har jämförbara syften och som tjänsteföretaget redan omfattas av i en annan medlemsstat. Denna princip kallas för *ömsesidigt erkännande* och måste enligt förslaget även beaktas av myndigheten i värdlandet inom ramen för bedömningen av en ansökan om ett europeiskt elektroniskt tjänstekort.

1.3 Gällande svenska regler och förslagets effekt på dessa

Förslaget om ett elektroniskt europeiskt tjänstekort bygger på direktiv 2006/123/EG (tjänstedirektivet) som genomförts i svensk rätt genom lagen (2009:1079) om tjänster på den inre marknaden och förordningen (2009:1978) om tjänster på den inre marknaden. Det måste analyseras närmare vilken effekt förslaget har på lagen och förordningen samt på berörd sektorsspecifik lagstiftning. Det europeiska elektroniska tjänstekortet kommer att bygga på Informationssystemet för den inre marknaden (IMI) som regleras i Europaparlamentet och rådets förordning (EU) nr 1024/2012 av den 25 oktober 2012 om administrativt samarbete genom informationssystemet för den inre marknaden och om upphävande av kommissionens beslut 2008/49/EG.

1.4 Budgetära konsekvenser / Konsekvensanalys

Av kommissionens konsekvensanalys framgår att förslaget förväntas ha en inverkan på EU:s budget. Kostnaden förväntas ligga under 5 miljoner euro per år. IMI som förvaltas och bekostas av kommissionen kommer att utgöra grunden för det europeiska elektroniska tjänstekortet. Regeringen kommer att verka för att kostnaderna finansieras genom omprioriteringar inom EU:s

budgetram. Det framgår även av konsekvensanalysen att förslaget förväntas generera begränsade kostnader för nationella myndigheter. Kostnaderna förväntas inte överstiga 2 miljoner euro per år för samtliga medlemsstater. Förslaget kommer att få vissa konsekvenser för den svenska statsbudgeten, vilka ännu inte kan preciseras. Eventuella kostnader ska finansieras inom befintlig ram.

2 Ståndpunkter

2.1 Preliminär svensk ståndpunkt

Regeringens övergripande ståndpunkt är att den fria rörligheten för tjänster är av största vikt för en fullt fungerande inre marknad. Ansträngningarna för att undanröja kvarvarande hinder för den gränsöverskridande tjänstehandeln måste fortsätta för att tillväxt och sysselsättning ska öka i Europa. Regeringen verkar därför för en väl fungerande inre marknad, med rättvisa villkor, där den fria rörligheten för tjänster går hand i hand med skyddet för arbetstagares rättigheter.

Regeringen välkomnar i stort kommissionens förslag om ett europeiskt elektroniskt tjänstekort för att underlätta tjänsteföretags tillträde till nya marknader inom EU. Förslaget syftar till att undanröja kvarvarande hinder på den inre marknaden för tjänster genom att få EU:s tjänstedirektiv att fungera bättre i praktiken. Samtliga medlemsstater har redan genom tjänstedirektivet åtagit sig att säkerställa att alla krav som omfattas av direktivet och som påverkar tjänsteföretag är motiverade och proportionerliga. Trots detta möts tjänsteföretag av olika nationella regleringar som på ett oproportionerligt sätt hindrar dem från att tillhandahålla tjänster över gränserna.

Regeringen är därför positiv till åtgärder som syftar till ett mer ambitiöst genomförande och tillämpning av tjänstedirektivet genom att förenkla administrativa förfaranden och få principen om ömsesidigt erkännande att fungera i praktiken. Dessa element återfinns i förslaget om ett europeiskt elektroniskt tjänstekort. Det kan dock konstateras att förslaget är komplext och svårförståeligt, bl.a. genom svårlästa korshänvisningar och långa artiklar. Regeringen ska därför verka för att förtydliga förslaget; det ska stå helt klart vilka rättigheter och skyldigheter som följer av direktivet och förordningen.

Regeringen beklagar dock att kommissionen inte valde att inkludera de regulativa åtgärder mot omotiverade och oproportionerliga krav på bl.a. juridisk form, aktieinnehav och kapitalinnehav som tidigare aviserats i Inre marknadsstrategin. Dessa krav hindrar svenska företag från att tillhandahålla tjänster i andra länder genom att t.ex. kräva att 60 procent av aktierna i en arkitektfirma ska innehas av utövande arkitekter.

Regeringen vill understryka att förslaget kräver en noggrann analys med beaktande av de remissyttranden som förväntas inkomma i slutet av februari

2017. Det är av största vikt att kontrollen av att ett företag uppfyller nationella regler förblir hos myndigheterna i värdlandet. Sådana skrivningar finns i förslaget och måste aktivt bevakas så att de kvarstår. En sådan kontroll är en förutsättning för att regeringen ska kunna ge slutligt stöd till förslaget.

Lika viktigt är det att bevaka att bestämmelsen kvarstår om att arbetsrätten inklusive socialförsäkringsfrågor och arbetsmiljöfrågor inte påverkas samt att direktiv 96/71/EG och direktiv 2014/67/EU om utstationering av arbetstagare har fortsatt företräde framför förslaget om ett europeiskt elektroniskt tjänstekort. Förslaget om att låta en anmälan enligt direktiv 2014/67/EU ingå kräver fortsatt analys. Regeringen kommer även att noga analysera och bevaka kommissionens möjligheter att, i enlighet med förslaget, anta delegerade akter och genomförandeakter.

2.2 Medlemsstaternas ståndpunkter

Medlemsstaternas ståndpunkter är ännu inte kända.

2.3 Institutionernas ståndpunkter

Institutionernas ståndpunkter är ännu inte kända.

2.4 Remissinstansernas ståndpunkter

Förslaget remitterades den 13 januari 2017 till myndigheter, arbetsmarknadens parter, näringslivet samt andra berörda aktörer. Remissvaren väntas inkomma till regeringen senast den 22 februari 2017.

3 Förslagets förutsättningar

3.1 Rättslig grund och beslutsförfarande

Förordningens rättsliga grund är artikel 114 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt och direktivets rättsliga grund är artikel 53.1 och 62 i fördraget. Beslut fattas enligt det ordinarie lagstiftningsförfarandet enligt artikel 294 i fördraget, vilket innebär att rådet beslutar med kvalificerad majoritet och att Europaparlamentet är medbeslutande.

3.2 Subsidiaritets- och proportionalitetsprincipen

När det gäller förenligheten med subsidiaritetsprincipen anför kommissionen i sitt förslag att det övergripande målet med denna lagstiftning är att säkerställa en väl fungerande inre marknad för tjänster i samtliga medlemsstater, inte bara i enskilda. Det handlar om situationer som är av

gränsöverskridande natur. Det är bara genom gemensamt agerande på EU-nivå, med stöd av it-verktyget IMI, som dessa situationer kan hanteras på ett effektivt och enhetligt sätt. Regeringen instämmer i kommissionens bedömning att det handlar om situationer med stark gränsöverskridande karaktär och att åtgärder på EU-nivå är nödvändiga för att uppnå en väl fungerande inre marknad för tjänster.

De föreslagna åtgärderna bedöms av kommissionen stå i proportion till målet att ytterligare integrera tjänstemarknaderna på EU-nivå. Regeringen instämmer i denna bedömning.

4 Övrigt

4.1 Fortsatt behandling av ärendet

Förslaget har remitterats till myndigheter, arbetsmarknadens parter, näringslivet samt andra berörda aktörer. Remissvaren väntas inkomma senast den 22 februari 2017. Den första rådsarbetsgruppen ägde rum den 25 januari 2017 och ordförandeskapet har aviserat ett preliminärt mål att nå allmän inriktning i november 2017.

4.2 Fackuttryck/termer